

GASIŪNAS JONAS

Gimė 1893 06 22 (10) Uvainiuose Rokiškio rajone, mirė 1974 07 02 Niujorke, JAV

Publicistas, žurnalistas, JAV lietuvių visuomenės veikėjas

1904-1906 m. mokėsi Panemunėlio pradžios mokykloje. 1905-1907 m. revoliucijos metu dalyvavo demonstracijose Panemunėlyje, Salose, Kamajuose. 1906 m. po tėvo mirties, turėjo mesti mokslus ir padėti ūkyje. 1913 m. birželio mėn. emigravo į JAV, apsistojo Čikagoje. Lankė Čikagos suaugusiųjų mokyklą, vėliau įgijo barzdaskučio amatą. Dirbo fabrikuose, kirpėju, darbininkų savišalpos organizacijose. Nuo 1915 m. dalyvavo visuomeninėje veikloje. Nuo 1916 m. bendradarbiavo kairiojoje spaudoje „Kova“, „Žarija“, „Laisvė“, „Mūsų tiesa“. 1921-1931 m. dirbo laikraščio „Vilnis“ redakcijoje Čikagoje. 1930 m. už bedarbių kovos organizavimą Čikagoje 5 kartus buvo suimtas. 1931-1937 m. pašalpinės organizacijos „Aukščiausiosios prieglaudos lietuvių Amerikoje“ centro Pitsburge sekretorius. Organizacijai susijungus su Lietuvių darbininkų susivienijimu (LDS), persikėlė į Niujorką ir 1937-1950 m. dirbo jo laikraščio „Tiesa“ redakcijoje, buvo redaktorius. 1946-1966 m. buvo LDS pirmininkas. 1950-1958 m. su pertraukomis dirbo „Laisvės“ redakcijoje. Išėjęs į pensiją, 1958-1960 m. važinėjo po Pietų Amerikos lietuvių kolonijas Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje, dalyvavo lietuvių organizaciniame darbe. 1959, 1965, 1966 m. lankėsi Lietuvoje.

Paskelbė publicistinių straipsnių. 1965 m. laikraštyje „Laisvė“ paskelbė memuarus „Praeitį prisimenant“.

1968 m. išleista atsiminimų knyga „Mano dešimtmečiai Amerikoje“

Bendradarbiavo periodinėje spaudoje: „Vilnis“, „Šviesa“, „Tiesa“, „Kova“, „Žarija“, „Laisvė“, „Kultūros barai“, „Mūsų tiesa“ ir kt.

Knygos

Mano dešimtmečiai Amerikoje. – Vilnius: Mintis, 1968. – 271 p., 17 iliustr. lap.

Sudarytojas

Darbininkų kalendorius 1926 metams / sutaisė V. Rudaitis, J. Gasiūnas, R. Mizara. – Chicago, Ill. : išleido dienraštis „Vilnis“, 1925. – 121, [7] p. : iliustr.

Darbininkų kankinimas Europoj / sutaisė J. Gasiūnas. – [Čikaga (Il.)] : Tarptautinio darbininkų apsigynimo lietuvių sekcija, 1926. – 30, [2] p. : iliustr.

L.D.S. paveiksluose : albumas dešimties metų Lietuvių darbininkų susivienijimo gyvavimui ir augimui paminėti / paruošė redakcinė komisija: Jonas Ormanas, Jonas Gasiūnas, Rojus Mizara ; piešinius gamino John Gresh-Griškėnas. – Brooklyn, N.Y. : išleido Lietuvių darbininkų susivienijimas, [1940] (Brooklyn, N.Y. : dienraščio „Laisvės“ sp.). – 63, [1] p. : iliustr., portr.

Šaltiniai

JAV lietuviai. – Vilnius, 1998-2002. - T. 1, 1998, p. 284.

Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1976-1985. - T. 4, 1978, p. 14.

Lietuvių enciklopedija – Boston, 1953-1985. - T. 36, 1969, p. 213.

Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1966-1971. - T. 1., 1966, p. 528, portr.

Tarybų Lietuvos enciklopedija. – Vilnius, 1985-1988. – T. 1, 1985, p. 581, portr.

Blaževičius P. Kai kurie Rokiškio krašto kultūros istorijos bruožai. – [Rokiškis], 1994. – P. 32.

Gasiūnas V. Gyvenimo mozaika. – Utena, 2014. – P. 66-72.

Pranskūnas J. Panemunėlio kraštas ir jo žmonės. – Panemunėlis, 1996. – P. 22.

Vanagas V. Lietuvių rašytojų sąvadas. – Vilnius, 1996. - P. 199.

Žurnalistika. 74. – Vilnius, 1976. – P. 28.

Gimtasis Rokiškis. - 1993, birž. 25, p. 3.